

نگاهی به برگزاری «نخستین کنگره بین‌المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام»

بحث ارتباطات علمی در جهان معاصر از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و یکی از ارکان اساسی علم و توسعه علمی شمرده می‌شود. وجود ارتباطات علمی در جامعه علمی را به جریان داشتن خون در بدن انسان تشبیه می‌کنند. کارکردهای بسیاری برای ارتباطات علمی برمی‌شمارند که از آن جمله است: توسعه سریع رشته‌های تخصصی علم، جلوگیری از انزوای علمی دانشمندان خصوصاً دانشمندان کشورهای جهان سوم، ایجاد برابری در توزیع دانش و ...

برگزاری کنگره‌ها و سمینارهای علمی یکی از بهترین راههای برقراری ارتباطات

علمی بین دانشمندان و متخصصان در سطح جهان یا در سطح یک کشور است. همچنین برپایی این گردهماییها و نشستها می‌تواند به اتخاذ سیاستهایی کمک کند که برای توسعه علمی و حوزه‌های خاص علم، در سطح یک کشور یا کشورهای یک منطقه ضروری است. جهان اسلام نیز امروزه بیش از هر چیز دیگری نیازمند اتخاذ سیاستهای عام و خاص برای توسعه علمی است و مخصوصاً با عنایت به اینکه مسلمانان روزی پیشتاز عرصه علم بوده‌اند.

نخستین کنگره بین‌المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام نیز برای نیل به چنین هدفی از ۲۷ تا ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۳۷۲ با حضور تئتی چند از مسئولین برجسته سیاسی، فرهنگی و علمی کشور، اندیشمندان ۲۸ کشور خارجی، چند تن از سفرای کشورهای اسلامی مقیم ایران، رؤساء، استادان و دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار شد.

این کنگره با تلاش و همت دانشگاه تهران، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران و فرهنگستان علوم جهان سوم برگزار شد. علاوه بر سازمانهای مذکور، ۱۶ سازمان و نهاد دیگر از جمله نهاد ریاست جمهوری، وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت امور خارجه در برپایی کنگره مشارکت داشته‌اند. ریاست عالی کنگره با ریاست محترم جمهوری بوده است و دبیر آن رئیس دانشگاه تهران بود. فعالیتهای علمی کنگره توسط یک کمیته علمی

مرکب از ۱۸ نفر از استادان و محققان مسلمان پیگیری و بررسی می‌شد. همچنین کنگره دارای کمیته مشاورین بود که از ۱۵ دانشمند عالیرتبه ۱۰ کشور جهان تشکیل شده بود.

کنگره بین‌المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام به منظور تسهیل در ایجاد ارتباط میان دانشمندان اسلامی و اتخاذ سیاستهای مناسب برای توسعه علم در کشورهای اسلامی برگزار شده و عمدتاً اهداف زیر را مدنظر داشته است:

۱. تعیین جایگاه علم و تکنولوژی در جهان سوم بویژه ملل اسلامی و روشننگری میزان نگرش و پیشرفت علمی در اعتلای وضعیت اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و هنری کشورهای در حال توسعه.
۲. بررسی علل شکوفایی علم در اسلام در سده‌های اولیه هجری و پیگیری دلایل رکورد صنعت و دانش در کشورهای جهان سوم در قرن اخیر و پندگیری از حوادث تاریخ.
۳. راههای دستیابی سریع به تکنولوژی جدید در عین حال عطف توجه به کاهش نسبت وابستگی به کشورهای بزرگ صنعتی.
۴. بررسی وضعیت کنونی کشورهای در حال توسعه در جهان اسلام.
۵. آینده‌نگری در علم و تکنولوژی در جهان اسلام و ضرورت سرمایه‌گذاری در این زمینه. کلاً ۳۳۹ مقاله به دبیرخانه کنگره ارسال شده که از میان آنها ۱۹۱ مقاله پذیرفته شده است. حدود ۶۰ درصد مقالات پذیرفته شده نوشته محققان ایرانی و ۴۰ درصد باقی‌مانده

تألیف محققان خارجی بوده است. از میان مقالات پذیرفته شده، ۱۱۵ مقاله برای سخنرانی و ۷۶ مقاله به صورت پوستر انتخاب گردیدند.

کنگره بین‌المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام کار خود را صبح دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۷۲ آغاز کرد. سخنرانان در سه نوبت و در ۲ سالن مجزا به ارائه مقالات خود پرداختند، ضمن آنکه هر یک از جلسات سخنرانی را هیئتی متشکل از استادان دانشگاه‌های داخل و خارج کشور نظارت می‌کرد. در برنامه افتتاحیه آقای دکتر معین وزیر فرهنگ و آموزش عالی ضمن خوشامدگویی به میهمانان شرکت‌کننده در کنگره، سخنانی چند پیرامون نقش فرهنگ اسلامی در توسعه علوم و فنون و نابرابری علمی و تکنولوژیک در جهان معاصر، ایراد کرد. ایشان در بخشی از سخنان خود مطرح کردند که «به یقین نگرش خاص اسلام به مقوله‌های علوم و فنون و روش‌مندی‌هایی که در نیل معرفت و حقیقت همواره مورد تأکید بوده است، در وضع نظام فرهنگی و علمی خلاق و طلوع ستاره‌های درخشان علمی در دوران پیشین بیشترین تأثیر را داشته است. فرهنگ اسلامی توانست با تکیه بر فریضه دانستن علم، آحاد جامعه را در یک حرکت علمی سهیم کند و چنان‌نظام نیرومند علمی را بنیاد نهاد که آموزش و پژوهش در متن حیات جامعه جاری باشد». وی سپس ضمن برشمردن مسئله نابرابری و مشکلات علمی و تکنولوژیک در

دنیای معاصر، مشکلات مسلمانان را گوشزد کردند «امروز جوامع مسلمان با مسائل و مشکلات ویژه علمی و تکنولوژیک که ناشی از نابرابری است مواجه هستند. منابع اولیه و امکانات اقتصادی آنها طی سالیان متمادی هزینه توسعه علمی و پژوهش قدرتهای بزرگ سیاسی و اقتصادی شده است. از آن مهمتر نیروی انسانی مستعد و مغزهای فکور این جوامع به دلیل فقدان ساختار علمی مناسب و مشکلات اقتصادی و اجتماعی با کمترین هزینه جذب مراکز تحقیقاتی و آموزشی جوامع صنعتی شده‌اند». وی سپس در ادامه سخنان خود می‌گوید «آنچه بیش و پیش از هر چیز برای جذب و هضم روش‌مند علوم و تکنولوژی‌های جدید و پیشرفته در جوامع اسلامی ضرورت دارد، احیای توانمندی‌هایی است که توانسته است به آفرینش و رشد دانش و معارف بشری منجر شود. در کانون این مهم، توجه به منزلت علم و عالمان با همان تأکیدات اعصار پیشین قرار گرفته است».

جناب آقای هاشمی رفسنجانی ریاست محترم جمهور در پایان افتتاحیه کنگره بین‌المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام سخنانی ایراد کردند. آقای رئیس جمهور ضمن تشکر از برگزارکنندگان کنگره، به بیان اهمیت وجود همکاری‌های علمی بین کشورهای مسلمان، امکانات جهش از توسعه نیافتگی به سمت توسعه یافتگی، لزوم اتخاذ سیاست‌های مناسب برای توسعه علمی و تکنولوژیک و سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران در این زمینه

در قالب برنامه‌های اول و دوم توسعه پرداختند. آقای هاشمی رفسنجانی در این ضرورت و اهمیت تشکیل چنین سمینارهایی اظهار داشت: «اگر این اجتماع شروع به یک حرکت جدی و فعال برای همکاری کشورهای اسلامی و تجهیز منابع و ذخایر و امکانات دنیای اسلام و جهان سوم در راه تحصیل علوم و پیشرفت و تکنولوژی کند، مهمترین کار امروز ما محسوب می‌شود و اساسی‌ترین نیاز و کمبود ما هم در همین جاست».

آقای رئیس جمهور اظهار داشتند که «از لحاظ سابقه و تاریخ که معمولاً الهام‌بخش است و انسانها را وارد میدان می‌کند و تشویق می‌کند، دنیای اسلام وضع بسیار خوبی دارد ... یکی از مهمترین حلقه‌های تاریخ علم و تمدن و اساسی‌ترین نقطه، متعلق به دنیای اسلام است و خود غربیها معترف‌اند بعد از اینکه در دوران قرون وسطی همه چیز را از دست داده بودند، آنها بر سر علوم و فنون دنیای اسلام نشستند و از اینجا تغذیه کردند و چیز زیادی از ما گرفتند ... واقعاً در دنیای اسلام، امروز امکانات مادی برای هزینه‌های یک حرکت وسیع و گرانقیمت در جهت علوم و فنون بالا وجود دارد. اگر اشکالی هست در این است که از این امکانات، این ثروتها و منابع استفاده نمی‌شود. منابع انسانی داریم ... مایع طبیعی در سرزمین‌ایمان داریم و از هر دوی اینها بیش از اینکه خودمان بهره بگیریم، کشورهای سلطه‌گر و استکباری می‌برند. و آن هزینه‌های گزافی که آنها بابت این کارها می‌پردازند قسمت عمده آن را یا از

نیروهای ما و یا از منابع ما استفاده می‌کنند).

آقای هاشمی رفسنجانی در بخشی از سخنان خود که به مسئله فرار مغزها و مهاجرت دانشمندان کشورهای جهان سوم به کشورهای توسعه یافته، مربوط می‌شد بر جذب دوباره این استعدادها تأکید کرد و بیان داشت «باید ما در همین مبحثها کشف کنیم که چرا [آنها] رفته‌اند و چرا نیستند و چگونه باید ما اینها را داشته باشیم. عواملش را پیدا کنیم و این عوامل را بر طرف کنیم. یک هدف به این بزرگی و مقدسی می‌ارزد که ما اولویتها را در نظر بگیریم و بعضی موانعی را که در راه است کنار بگذاریم.» آقای رئیس جمهور برای ایجاد جهش علمی در میان کشورهای مسلمان، به وجود اراده سیاسی دولتها اشاره کردند.

برخی از سخنرانان خارجی نخستین روز کنگره عبارت بودند از جی اف میکمل، لاوال جی حسن، رشدی راشد، دکتر س. آسپار و ... که در زمینه‌هایی گوناگونی همچون: جهانی کردن علم در جهان سوم، اهمیت علم و تکنولوژی در جهان اسلام، نیروی انسانی متخصص و توسعه در جهان اسلام، نقش علوم پایه در امر توسعه، روش علمی در آثار دانشمندان مسلمان و ... به بحث و گفتگو پرداختند.

صبح روز ۲۸ اردیبهشت ماه، تلاوت آیاتی از قرآن کریم، آغازگر دومین روز کنگره بوده که طی آن اندیشمندان داخلی و خارجی در موضوعاتی همچون: استراتژی انتقال و توسعه تکنولوژی در کشورهای در حال توسعه،

تکنولوژی منتقل شده به جهان سوم، تاریخ ریاضیات در شرق اسلامی در دوران قرون وسطی، سیر انتقالی علم اپتیک در نیمه اول تاریخ اسلام، خدمات دانشمندان اسلامی در زمینه چشم پزشکی، شناسایی عوامل پیشرفت و رکورد علوم اسلامی و تخصیص این دانش در خدمت جهان اسلام معاصر، پیشنهاد تشکیل یکی انستیتوی مرکزی پژوهشهای علمی در جهان اسلام، عملکرد کشورهای تازه صنعتی شده در علم و ... به ایراد سخن پرداختند تعدادی از سخنرانان خارجی این روز عبارت بودند از: پروفیسور جی. خا. عبادف، دکتر منصور علی، سونیا برتیس، قریان اف، پروفیسور عبدالوهاب الحسن الادریس، پروفیسور س. چ. حق ندوی، پروفیسور عثمان بکر، عایشه کریستین دیرات، پروفیسور یو. ک. حکیم اف، دکتر مظفر عبید شیخ، دکتر سومر ساهین، سابو باکو، دکتر محمد محبوب هارون، دکتر ظفر اچ. زیدی، پروفیسور آریاد ک. سزبو، وای. اکیو و ...

در آخرین روز برگزاری این کنگره نیز مقالات متعددی از سوی اندیشمندان جهان اسلام تحت عناوین: موانع عمده توسعه علوم و تکنولوژی در کشورهای اسلامی و جهان اسلام، مشکلات تحقیق و تکنولوژی علمی در اردن، معماری در قلمرو اسلام، روش ساختار ساختمانها در جهان اسلام، مهندسان و متخصصان دوران طلایی تاریخ اسلام، موانع و عوامل مفهومی پیشرفت علوم در جوامع اسلامی، اسامی تقویمی ایران در چین باستان،

استراتژی تکنولوژی هوش مصنوعی به منظور انتقال به کشورهای جهان سوم، تحقیقات مهندسی در جهان اسلام، انتقال علوم طی دوره عربی / اسلامی باستان و ... ارائه شد.

در جلسات سخنرانی آخرین روز نیز دانشمندان و متفکران ایرانی و غیرایرانی حضوری چشمگیر داشتند. اسامی برخی از این سخنرانان عبارت بود از: دکتر عبدالحمید نصیر، دکتر انور حسن، دکتر نادر نبیل انیس، دکتر محمد انور وقار، دکتر گونگ فنگ‌زن، پروفیسور جلال بریمانی، پروفیسور وارن تورنگیت، دکتر س. ونکاتوان، دکتر عوض کوچکی، پروفیسور محمد ادريس، پروفیسور محمد جان اف، دکتر راجا. ف. هاجر.

دیرخانه کنگره بین المللی پیشبرد علم و تکنولوژی در جهان اسلام علاوه بر برپایی کنگره به یک سری فعالیتهای جنبی پرداخته است که اهم آن عبارت‌اند از: ۱) انتشار خبرنامه با عنوان کنگره؛ ۲) برپایی نمایشگاه اختراعات و ابتکارات محققان و صنعتگران کشور در بعد از انقلاب اسلامی؛ ۳) نمایشگاه «قرآن به صد زبان»؛ ۴) نمایشگاه نسخ خطی در زمینه علم و تکنولوژی در جهان اسلام؛ ۵) انتشار خلاصه مقالات.

انتشار خبرنامه کنگره از فعالیتهای خوب در کنار برپایی کنگره بوده است. در طول برپایی کنگره و بعد از آن کلاً ۶ شماره خبرنامه منتشر شده که هر شماره آن ضمن معرفی فعالیتهای کنگره، به برخی موضوعات مرتبط پرداخته است. خبرنامه کنگره دارای بخش

انگلیسی نیز بوده که این کار مسئولان آن قابل تقدیر است. مقالات عرضه شده را نمی توان در زمره کارهای دست اول و بکر محسوب کرد بلکه اکثر مقالات حاصل جمع مشاهدات نویسندگان در طول چند مشاهده و تجربه بوده است. مورد دیگر اینکه نحوه عرضه مقالات بر اساس طبقه بندی موضوعی نبود و از هر مقوله ای در کنار یکدیگر قرار گرفته و سره از ناسره تفکیک و جدا نشده بود و نهایتاً به صورت جُنگلی و مجموعه ای مشتت و ناهماهنگ در آمده بود که امکان نتیجه گیری را میسر نمی کرد.

علاوه بر آن، همان طور که تورن گیت استاد روان شناسی یکی از دانشگاه های کانادا گوشزد کرد، هیچ موضوعی به بحث گذاشته نشد و حضار فقط مستمع بودند. ایشان عقیده داشت که در کنار ارائه مقالات، لازم است عده ای از اساتید و محققان در هر نوبت روی موضوعات خاصی به بحث پردازند. تورن گیت به نکته خوبی اشاره کرده است چرا که از برپایی چنین کنگره ای به این شکل هیچ وقت نتایج مورد نظر حاصل نمی شود، در صورتی که لازم بود بر اساس محورها و موضوعات معرفی شده، برنامه ارائه مقالات در دوسال موجود تنظیم شود تا هرکس بتواند مطابق میل و علاقه خود حداکثر استفاده را از کارکنگره ببرد.

در پایان سمینار، یک دبیرخانه دائمی با وظایف مشخص در نظر گرفتند، که وظیفه اساسی آن تداوم کارکنگره است. این کار مقدمه حرکت خوبی است به شرط آنکه بدانند

می خواهند به کجا برسند. تجربه نخستین کنگره نشان می دهد که برای رسیدن به هدف در نظر گرفته شده، ۳ روز گردهمایی کافی نیست بلکه باید دامنه کار را گسترده تر از این کرد و طوری پیش رفت که ارتباط بین دانشمندان مسلمان برای اتخاذ یک سیاست متناسب به منظور توسعه علم و تکنولوژی در کشورهای مسلمان، به طور دائم برقرار گردد.

استادان و دانشیاران کشور

استادان و دانشیاران کشور،
دفتر جذب نخبگان، تهران،
۱۳۷۱، ۱۷۳ صفحه.

امروزه تعالی علمی و فرهنگی هر جامعه
مرهون تلاش و کوشش بی وقفه متخصصین،

صاحب نظران و اندیشمندان آن جامعه است. اندیشمندانی که با تقویت و توسعه علم و تکنولوژی، زمینه پیشرفت صنعتی، اقتصادی و اجتماعی کشور را فراهم می کنند.

بدون شک اگر این استعدادها و قابلیت ها که با درجات علمی ممتاز عمدتاً در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور نقش سازنده و تعیین کننده ای دارند، کشف و شناسایی شوند می توان با برخورداری از یک نظام سازمان یافته و تشکیلاتی منسجم، از مشارکت و همکاری فعال آنها در زمینه های گوناگون برنامه ریزی، مدیریت و امورات جاری کشور استفاده کرد و از نتایج مثبت و درخشان این هماهنگی بهره مند شد.

با توجه به اولویت و عنایت خاص برنامه اول و دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به امر آموزش عالی و گسترش دانشگاه ها به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص و نیز تأمین اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مراکز پژوهشی، فراهم کردن زمینه های لازم برای جذب و استفاده از نیروهای متخصص امری ضروری است. در این راستا گام نخست این حرکت یعنی شناسایی و برقراری ارتباط با نیروهای متخصص واجد شرایط، برداشته شده است.

دفتر شورای جذب نخبگان طی سال گذشته از طریق دانشگاه ها و مراکز علمی و فرهنگی کشور اقدامات همه جانبه ای را بدین منظور انجام داده است که نخستین دستاورد آن به صورت دفتر «استادان و دانشیاران کشور» تقدیم می شود. این مجموعه فهرستی از نام و مشخصات

استادان و دانشیاران کشور را ارائه می‌کند. این اقدام می‌تواند زمینه‌ای باشد برای تشویق و ترغیب نیروهای مستعد مملکت به منظور مشارکت در امور سازندگی زیربنایی کشور، که خود از مهمترین وظایف شورای جذب نخبگان است.

باتوجه به اینکه این‌کار برای نخستین بار در سطح وسیع مملکتی صورت می‌گیرد، بدون نقص و نارسایی نیست. در خاتمه ذکر نکاتی چند ضروری به نظر می‌رسد:

۱. اسامی استادان و دانشیارانی که در این مجموعه آمده، بر مبنای اطلاعاتی است که به صورت رسمی از طریق دانشگاهها و مراکز پژوهشی و علمی دولتی از تاریخ ۱۳۶۹/۳/۹ دریافت شده است.

۲. به منظور شناسایی بیشتر تخصص، تجربه و فعالیتهای علمی افراد واجد شرایط پرسشنامه‌هایی از سوی دفتر شورای جذب نخبگان ارسال شده تا زمینه همکاری علمی آنان نیز مورد بررسی قرار گیرد.

۳. این مجموعه شامل اسامی و مشخصات اعضای هیئت علمی بازنشسته دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی نیست. نام و مشخصات واجدین شرایط در این گروه پس از تکمیل و تنظیم اطلاعات مربوط به دفترچه تکمیلی، متعاقباً منتشر خواهد شد.

۴. علاوه بر موارد بالا، در صورتی که افرادی از اعضای هیئت علمی دانشگاهها و مراکز پژوهشی و علمی کشور هستند که مرتبه استادی و دانشیاری دارند و نامشان در این

مجموعه نیامده است، مورد امتنان خواهد بود که برای برقراری ارتباط و استفاده از همکاری آنها، با دفتر جذب نخبگان تماس حاصل فرمایند.

دومین سمینار

«علم، تکنولوژی و توسعه»

مقدمه

در پی برگزاری موفقیت آمیز اولین سمینار علم، تکنولوژی و توسعه و به منظور شناخت مشکلات و مسائل علوم و تکنولوژی و ارائه راه‌حلهای مناسب، دانشگاه صنعتی امیرکبیر با همکاری و حمایت وزارتخانه‌ها و سازمانهای مذکور در ذیل به برگزاری دومین سمینار علم، تکنولوژی و توسعه اقدام می‌کند. با توجه به اینکه سمینار مزبور جنبه ملی داشته و نتیجتاً حضور فعال تمامی صاحب نظران لازم و ضروری است لذا از علاقمندان دعوت می‌شود که حاصل تجربیات خود را در قالب موضوعات تعیین شده تهیه و در این سمینار ارائه کنند.

هدف

هدف از برگزاری این سمینار گردهمایی سیاستگذاران و برنامه‌ریزان صنعتی، مدیران صنایع، محققین و نوآوران به منظور شناخت مشکلات و مسائل علوم و تکنولوژی

کشور و ارائه راه‌حلهای مناسب است.

وزارتخانه‌ها و سازمانهای شرکت‌کننده در برگزاری سمینار

وزارتخانه‌های: فرهنگ و آموزش عالی؛ صنایع سنگین؛ بازرگانی؛ کشاورزی؛ دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح؛ بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ جهادسازندگی؛ امور خارجه؛ راه و ترابری؛ معادن و فلزات؛ نفت. و سازمانهای: صنایع ملی ایران؛ انرژی اتمی؛ مدیریت صنعتی؛ گسترش و نوسازی صنایع ایران؛ صدا و سیما؛ جمهوری اسلامی ایران؛ برنامه و بودجه؛ پژوهشهای علمی صنعتی ایران؛ شرکت ملی پتروشیمی؛ مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه؛ اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران؛ شرکت ملی فولاد ایران؛ بانک صنعت و معدن؛ انستیتو پاستور؛ دانشگاه تهران؛ دانشگاه علم و صنعت ایران و انجمن مدیران صنایع جمهوری اسلامی ایران.

سرفصل موضوعات

۱. نظام آموزش و تحقیق و توسعه تکنولوژی نقش تحقیق و توسعه (R&D) در رشد تکنولوژی؛ ارزیابی نظام تشکیلات آموزش و تحقیق در سطح کشور؛ ارزیابی قوانین و مقررات حمایتی از نظام آموزش و تحقیق در کشور؛ ارزیابی، تخصیص و جذب منابع مالی در نظام و تحقیق و توسعه در کشور؛ ارزیابی و بررسی تطبیقی نظامهای گوناگون آموزش؛ تحقیق و توسعه تکنولوژی در سایر کشورها؛

جایزه تاریخ علم به بهترین پژوهش در مورد دانشمندان جهان سوم

جایزه تاریخ علم که آکادمی علوم جهان سوم آن را در سال ۱۹۸۷ برقرار کرده است، به بهترین مقاله پژوهشی در معرفی آثار و افکار دانشمندی از جهان سوم که قبل از قرن بیستم می‌زیسته است اهدا می‌شود.

به گزارش دفتر همکاری‌های بین‌المللی وزارت فرهنگ و آموزش عالی، آکادمی علوم جهان سوم رعایت این نکات را برای شرکت در مسابقات سال ۹۴ (که جوایز آن در سال ۹۵ اهدا خواهد شد) ضروری دانسته است:

– مقاله پژوهشی باید به معرفی دستاوردهای عمده یک دانشمند جهان سومی که قبل از شروع قرن ۲۰ میلادی می‌زیسته و تاکنون آن‌طور که باید شناخته نشده، اختصاص داشته باشد و تأثیر کارهای او بر جامعه‌اش و احتمالاً بر اندیشه علمی معاصر را بررسی کند.

– مقالاتی در مسابقه شرکت داده خواهند شد که قبلاً در جای دیگری ارائه نشده باشند و زبان آنها نیز باید انگلیسی باشد. حجم مقاله بین ۲۰ تا ۵۰ هزار کلمه در نظر گرفته شده است.

– پژوهشگران جهان سوم و سایر کشورها می‌توانند در مسابقه شرکت کنند. مقالات باید قبل از دسامبر ۹۴ به آکادمی برسد.

جایزه یاد شده شامل ده هزار دلار پول نقد و یک لوح افتخار است.

کلان و خرد؛ بررسی و ارزیابی سطح تکنولوژی در رشته‌های گوناگون بخشهای صنعتی و کشاورزی و دورنمای آنها در ۲۰ سال آینده؛ ارزیابی و کنترل پیشرفت انتقال و جذب تکنولوژی در کشور.

۳. تکنولوژی و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بر اساس تکنولوژی؛ ارتباط و ارزیابی بین برنامه‌های توسعه تکنولوژی با برنامه‌های توسعه اقتصادی کشور؛ تکنولوژی، رشد، توسعه و رفاه اقتصادی؛ توسعه بخش (کشاورزی، صنعت، خدمات) و نیازهای توسعه تکنولوژی؛ نقش تکنولوژی در بهره‌برداری بهینه از منابع اقتصادی کشور؛ پیش‌بینی روند تحولات دنیا در دو دهه آینده و نقش تکنولوژی در آن؛ مدل‌های برنامه‌ریزی تکنولوژی (انتشار + ارزیابی + ...).

زمان و مکان برگزاری

تاریخ برگزاری: ۸-۶ بهمن ماه ۱۳۷۲

محل برگزاری: دانشگاه صنعتی امیرکبیر
نشانی دبیرخانه سمینار: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه امیرکبیر، مرکز تحقیقات مهندسی صنایع بهره‌وری

صندوق پستی: ۴۴۱۳ - ۱۵۸۷۵ تلفن:

۶۴۱۳۹۵۴۹ - ۲۵ ۶۴۱۳۰ فاکس: ۶۴۱۳۹۶۹

سیاست‌های ملی برای توسعه علوم و تکنولوژی؛ ایجاد انگیزش فرهنگ علمی و تکنولوژی در کشور؛ مسائل و مشکلات آموزشی نیروی انسانی و توسعه تکنولوژی در کشور؛ دستاوردهای تحقیقات صنعتی در کشور؛ نقش مبادلات بین‌المللی علمی و فنی در توسعه تکنولوژی؛ چگونگی ایجاد تمهیدات لازم در نظام خصوصی‌سازی صنایع جهت ارتقای سطح تحقیق و توسعه تکنولوژی در کشور.

۴. مدیریت تکنولوژی

الف) سیاست‌گذاری و بهره‌برداری از تکنولوژی؛ سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی انتقال تکنولوژی؛ در سطح کلان و خرد؛ مدیریت استراتژیک برای تحول و توسعه تکنولوژی؛ توسعه تکنولوژی و توسعه صادرات غیرنفتی؛ نظام ایجاد تکنولوژی (بازار تکنولوژی).

ب) انتقال و جذب تکنولوژی:

دلایل عمده عدم موفقیت انتقال و جذب تکنولوژی در ایران؛ نظام انتقال و جذب تکنولوژی؛ نقش سرمایه‌گذاری خارجی در انتقال تکنولوژی؛ نقش سازمان‌های بین‌المللی در انتقال و توسعه تکنولوژی؛ زیربناهای اطلاعاتی برای انتقال و جذب تکنولوژی؛ نقش مدیران در فرایند مدیریت تکنولوژی؛ نقش مهندسین مشاور در فرایند انتقال و جذب تکنولوژی؛ حقوق مالکیت معنوی و صنعتی و انتقال و جذب تکنولوژی در کشور.

ج) ارزیابی وضع موجود و مسائل و مشکلات تکنولوژی بررسی وضع موجود نظام تکنولوژی در سطح

برگزاری سمینار «نقش و جایگاه واحدهای کوچک صنعتی در توسعه اقتصادی کشور»

بیش از ۹۸/۳ درصد از تعداد واحدهای صنعتی و ۵۶ درصد از ارزش افزوده کل صنعت کشور را واحدهای کوچک صنعتی (با اشتغال و پرسنل کمتر از ۵۰ نفر در واحد) تشکیل داده‌اند. این گونه واحدها در تمامی کشورها نقشی اساسی در ایجاد و توسعه زنجیره‌های تولید، تأمین اشتغال، افزایش تولید ملی و همچنین توسعه صادرات و حضور در بازارهای جهانی داشته‌اند. به دلیل مزیت‌های گوناگون و قابلیت‌هایی که این گونه واحدها در توسعه صنعتی هر کشور می‌توانند داشته باشند، توجهات بسیاری برای رشد و توسعه آنها معطوف شده است.

وزارتخانه‌های صنایع و صنایع سنگین نیز مصمم هستند با بهره‌گیری از نظرات علمی، تخصصی و تجربی صاحب‌نظران، سمیناری تحت عنوان «نقش و جایگاه صنایع کوچک در توسعه اقتصادی کشور» را برگزار کنند. هدف از برگزاری این سمینار بررسی ویژگیها، نقاط قوت و ضعف، چگونگی فراهم آوردن شرایط لازم برای رشد و توسعه صنایع کوچک و عرضه فعالیت‌های تحقیقاتی و تجربی خبرگان صنعتی و مدیران و دانشگاهیان در صنایع کوچک است.

زمینه‌های پیشنهادی ارائه مقاله عبارت‌اند از:
• نقش صنایع کوچک در اقتصاد ایران

• بررسی آماری وضعیت صنایع کوچک در ایران • بررسی آماری وضعیت صنایع کوچک در کشورهای جهان • مقایسه صنایع کوچک و بزرگ از دیدگاه‌های مختلف (اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی) • روشهای بهبود سطح تکنولوژی و کارآیی فنی در صنایع کوچک • مدیریت در صنایع کوچک و روشهای بهبود آنها • روشهای بازاریابی و فروش تولیدات صنایع کوچک • چگونگی انتقال دانش فنی به واحدهای کوچک صنعتی • روشهای ارتقای کیفیت نیروی انسانی • روشهای ایجاد پایگاههای اطلاعاتی برای حمایت اطلاعاتی صنایع کوچک • روشهای زنجیره‌ای کردن صنایع بزرگ و کوچک • بررسی مکانیزمهای موجود در کشورهای جهان در جهت تقویت و ایجاد صنایع کوچک • بررسی عملکرد صنایع کوچک در بخشهای خاص اقتصادی • مطالعات موردی در صنایع کوچک ایران • بهره‌وری در صنایع کوچک و بزرگ • بررسی عملکرد تعاونیه‌ها و سندیکا‌های صنعتی برای کمک رسانی به صنایع کوچک • سازماندهی مؤسسات تأمین منابع مالی برای صنایع کوچک و سیاستهای بانکی برای حمایت از آنها • قابلیت‌ها و تواناییهای صنایع کوچک (قابلیتها، نوآوری و ...)

حسابداری در صنایع کوچک • مقایسه سیستمهای اطلاعاتی، بررسی و ارزیابی عملکرد در صنایع کوچک و بزرگ • نقش صنایع کوچک در امر توسعه • نقش تحقیقات و روشهای مناسب آن در حل مشکلات و توسعه صنایع کوچک • روشها و مکانیزمهای حمایتی از رشد و توسعه صنایع کوچک در ایران و مقایسه آن با دیگر کشورها.

برنامه زمانبندی دریافت مقالات

و برگزاری سمینار:

۱. ارائه چکیده مقاله: حداکثر تا تاریخ ۷۲/۵/۱۰
۲. اعلام نتیجه پذیرش مقاله: حداکثر تا تاریخ ۷۲/۵/۲۵
۳. ارسال اصل مقاله: حداکثر تا تاریخ ۷۲/۶/۲۰
۴. زمان برگزاری سمینار: ۷۲/۸/۱۸ و ۷۲/۸/۱۹

آدرس: تهران، خیابان استاد نجف‌اللهی، وزارت صنایع، دفتر امور مشاورین، دبیرخانه سمینار صنایع کوچک.

عناوین مورد بحث:

با لطف و عنایت خداوند سبحان، مرکز مطالعات استراتژیک اداری کشور به منظور تبادل تجربیات و بهنگام کردن روند تحولات اداری کشور، در نظر دارد اولین سمینار از سلسله سمینارهای خود را با عنوان «نظام اداری و توسعه» در تاریخ ۱۸/۷/۷۲ با همکاری تعدادی از دانشکده‌های علوم اداری و اقتصاد دانشگاهها در دانشگاه تربیت مدرس تهران برگزار کند.

۱. استراتژی تغییرات نظام اداری و همبستگی

متقابل آن با استراتژیهای توسعه فرهنگی،

اجتماعی و اقتصادی.

۲. مناطق محروم و رابطه آن با توسعه و نظام

اداری.

۳. خصوصی سازی و نقش آن در توسعه و نظام

اداری.

۴. نظام اداری، تکنولوژی و توسعه فرهنگی،

اجتماعی و اقتصادی.

۵. نظام اداری و نقش نیروی انسانی در توسعه

فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.

۶. اثرات توسعه نیافتگی نظام اقتصادی بر نظام

اداری.

نحوه ارسال مقالات

علاقتمندان به ارائه مقاله می‌توانند با دبیرخانه

سمینار به آدرس زیر تماس بگیرند.

تهران، خیابان استاد نجات‌الهی (ویلاي سابق)،

سازمان امور استخدامی کشور، طبقه سوم، مرکز

مطالعات استراتژیک اداری کشور، تلفن:

۸۸۹۲۸۴۷ و ۸۹۲۲۴۷ فاکس: ۸۹۲۲۴۷

زمان برگزاری: ۱۳۷۲/۷/۱۸

قابل توجه خوانندگان محترم

«فصلنامه سیاست علمی و پژوهشی» در نظر دارد از شماره آینده در شکل و محتوا و حتی نام نشریه تغییراتی را به وجود آورد. این تغییرات ضمن حفظ خط مشیهای اصولی نشریه و موضوع اصلی آن، با تنوع بخشیدن به قلمرو موضوعی، افزایش کیفیت و جذابیت‌های نشریه را دنبال خواهد کرد.